



ŽURNALISTŲ ETIKOS INSPEKTORIUS

SPRENDIMAS

DĖL SOCIALINIO TINKLO „FACEBOOK“ PASKYROJE „(DUOMENYS NESKELBTINI)“ (WWW.FACEBOOK.COM, 2024-06-21, 2024-06-29, 2024-06-30) PASKELBTOS INFORMACIJOS

Skundo Nr. SK-230, 2024

Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyboje gautas Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos pagal kompetenciją persiūstas nagrinėti *V. R.* (toliau – Pareiškėja) skundas (registracijos Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyboje Nr. SK-230, 2024) dėl socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „(duomenys neskelbtini)“ (www.facebook.com, 2024-06-21 (toliau – Įrašas 1), 2024-06-29 (toliau – Įrašas 2), 2024-06-30 (toliau – Įrašas 3) paskelbtos informacijos (toliau – Skundas).

Pareiškėja Skunde nurodė, kad neteisėtai nutraukus savanorystės sutartį ir pasibaigus darbo santykiams su (*duomenys neskelbtini*) fondu (toliau – Fondas), jo vadovas *Č. M.*, veikdamas Fondo vardu, neteisėtai tvarko Pareiškėjos asmens duomenis. Skunde pažymima, jog Pareiškėja Fonde savanore buvo nuo (*duomenys neskelbtini*) iki (*duomenys neskelbtini*). Pranešimą apie vienašališkai nutraukiamą Savanorystės sutartį Pareiškėja gavo (*duomenys neskelbtini*) iš Fondo darbuotojos *Č. I.*, kuri kaip sutarties nutraukimo pagrindą nurodė darbinių santykių konfliktą. Tuo metu Pareiškėja Fonde dirbo nuo (*duomenys neskelbtini*) iki (*duomenys neskelbtini*). Šiuo laikotarpiu buvo padaryti darbo teisės pažeidimai, dėl ko Regionų administracinis teismas, išnagrinėjęs bylą Nr. (*duomenys neskelbtini*), (*duomenys neskelbtini*) sprendimu pripažino, kad Fondas pažeidė Užimtumo įstatymo ir Darbo kodekso nuostatas.

Skunde akcentuojama, kad 2024-06-21 ir 2024-06-29 socialiniame tinkle „Facebook“ *Č. M.*, veikdamas Fondo vardu, viešai skelbė įrašus ir komentarus, kuriuose be teisinio pagrindo skleidė Pareiškėjos asmens duomenis: vardą, pavardę, gimimo metus, darbo laikotarpius, buvusias ir esamas darbovietes – informaciją, kuri priklauso išimtinai tik Pareiškėjai ir yra suprantama kaip duomenų visuma, leidžianti identifikuoti Pareiškėjos tapatybę.

2024-06-30 Pareiškėja išsiuntė *Č. M.* reikalavimą, prašydama nutraukti neteisėtus asmens duomenų tvarkymo veiksmus nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 5 dienas nuo reikalavimo gavimo dienos: 1. pašalinant viešai paskelbtus Pareiškėjos asmens duomenis ir užtikrinant šių duomenų tvarkymo teisėtumą; 2. pateikiant įrodymus, patvirtinančius, kaip buvo įgyvendintos Pareiškėjos teisės į asmens duomenų apsaugą; 3. užtikrinant, kad nuo šio reikalavimo gavimo dienos Fondo ir *Č. M.*, kaip Fondo vardu veikiančio vadovo, valdomuose komunikacijos kanaluose, įskaitant socialinių tinklų paskyras, interneto svetaines ir kt., skleidžiamuose pranešimuose ir komentaruose būtų nepažeidžiamos Pareiškėjos, kaip asmens duomenų subjekto, teisės. Fondo vadovas neatsakė

į Pareiškėjos reikalavimą, tačiau netrukus po jo gavimo 2024-06-30 paskelbė Įrašą 3, kuriame disponuojama minėtais Pareiškėjos asmens duomenimis, žymimos Pareiškėjos darbovietės.

Remdamasi išdėstytais argumentais Pareiškėja priežiūros institucijos prašo Skundą pripažinti pagrįstu.

Siekdamas objektyvaus ir visapusiško tyrimo žurnalistų etikos inspektorius kreipėsi į viešosios informacijos rengėją (skleidėją) socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „(duomenys neskelbtini)“ valdytoją Č. M. prašydamas pateikti paaiškinimus dėl Skunde išdėstytų aplinkybių. Paaiškinimus žurnalistų etikos inspektoriumi (duomenys neskelbtini) fondo vardu pateikė advokatė Aurelija Rutkauskaitė.

Paaiškinimuose visų pirma keliamas klausimas dėl tinkamo skundžiamo asmens. Paaiškinimuose teigiama, kad Skunde Pareiškėja skundžiamu asmeniu nurodo būtent (duomenys neskelbtini) fondą, kadangi tariamai Fondo „vadovas Č. M., veikdamas Fondo vardu, neteisėtai tvarko <...> asmens duomenis“. Skunde taip pat yra teigiama, kad „2024 m. birželio 21 d. ir birželio 29 d. socialiniame tinkle „Facebook“ Č. M., veikdamas Fondo vardu viešai skelbė įrašus ir komentarus, kuriuose be teisinio pagrindo skleidė mano asmens duomenis“. Anot Fondo atstovės, detalesnė analizė atskleidžia, jog Skundo objektu esantys Įrašai buvo paskelbti Č. M. asmeniškai valdomoje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje (duomenys neskelbtini), o ne Fondo valdomose socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje (duomenys neskelbtini) ar (duomenys neskelbtini), todėl darytina išvada, kad skundžiami veiksmai buvo atlikti asmeniškai Č. M., o ne Fondo. Dėl šių priežasčių ir vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 29 straipsnio 1 dalies 1 punktu Fondas prašo priimti sprendimą nutraukti Skundo nagrinėjimą dalyje dėl skundžiamų veiksmų, kurie tariamai buvo atlikti Fondo, kadangi Skunde nurodytus veiksmus atliko ne Fondas, Skunde yra nurodytas netinkamas skundžiamas asmuo, todėl Skundas neatitinka ADTAĮ 24 straipsnio 5 dalyje nurodytų reikalavimų.

Paaiškinimuose taip pat pabrėžiama, jog Fondas negali atsakyti dėl Č. M. asmeninių priemonių naudojimo praktikos ir asmeninės komunikacijos ar publikacijų, kadangi, minėta komunikacija buvo vykdoma naudojant asmenines priemones. Paaiškinimuose atkreipiamas dėmesys į tai, kad Č. M. valdo savo socialinio tinklo „Facebook“ paskyrą išskirtinai asmeniais tikslais. Savo paskyroje Č. M. kuria savo autentišką istoriją, kurioje labdaros veikla neatskiriamai susipina su asmeniniu gyvenimu. Asmeninėje paskyroje asmuo turi teisę laisvai dalintis asmeninėmis įžvalgomis, pasiekimais bei kita informacija, įskaitant ir susijusią su profesine veikla, pavyzdžiui, dalyvavimu labdaros ir paramos fonde. Tokia veikla yra neatskiriama Č. M. asmeninio gyvenimo dalis, atspindinti jo vertybes ir įsitikinimus, todėl natūralu, jog šie aspektai gali atsispindėti asmeniniuose socialiniuose tinkluose.

Fondo atstovė pažymi, kad tarp Č. M. ir Pareiškėjos yra susiklostęs ilgalaikis konfliktas, kuris jau seniai peržengė konstruktyvaus ginčo ribas ir įgavo asmeninio susidorojimo atspalvį. Pareiškėja, užuot ieškojusi objektyvaus ir racionalaus konflikto sprendimo, ėmėsi sistemingo skundų teikimo visoms įmanomoms institucijoms dėl tariamai neteisėtų Č. M. veiksmų. Šia veikla, atrodo, siekiama ne tik ginti pažeistas teises, bet labiau sukelti Č. M. kuo daugiau nepatogumų tiek asmeninėje, tiek profesinėje srityse. Nuolatinis puolimas, grįstas menkais ar nepagrįstais skundais, ne tik sąmoningai kenkia Č. M. reputacijai ir socialiniam statusui, bet ir kryptingai trukdo jo visuomeninei bei labdarinai veiklai, kuri yra skirta pažeidžiamiausiems visuomenės nariams.

Tokio nuolatinio puolimo akivaizdoje Č. M., jausdamasis teisiškai ir moraliai įspraustas į kampą, sąmoningai pasirinko savo gynybos formą, išreiškdamas asmeninę nuomonę savo asmeninėje paskyroje. Šis žingsnis buvo ne atsitiktinis, o gerai apgalvotas – tai tapo asmeniniu gynybos įrankiu prieš nesibaigiančius Pareiškėjos bandymus jį diskredituoti. Č. M. veikė ne Fondo vardu, o gindamas save kaip asmenį, nebe Fondo steigėją ar visuomeninį veikėją. Pagrindinė šio veiksmo motyvacija – išreikšti savo asmeninę poziciją dėl nepagrįstų išpuolių ir tokiu būdu įspėti sekėjus bei bendraminčius dėl Pareiškėjos neadekvatumo ir situacijos rimtumo. Viešos diskusijos socialiniuose tinkluose padėjo ne tik atskleisti nuolatinį spaudimą, kurį Č. M. patiria, bet ir suteikė jam stiprybės tęsti savo labdaringą veiklą, nepaisant priešišku Pareiškėjos pastangų. Viešas palaikymas ir bendruomenės parama tapo svarbia atsvara Pareiškėjos skundams, padedant Č. M. išlaikyti pasitikėjimą savo veiklos reikalingumu ir teisingumu. Taigi, Č. M. šį viešą pasisakymą pasirinko kaip vienintelę priemonę atremti nesiliaujančią spaudimą, nes tai buvo ne tik būdas apsiginti, bet ir moralinis būdas toliau tęsti jo prasmingą visuomeninį darbą.

Paaiškinimuose nurodoma, kad ilgalaikis konfliktas su Pareiškėja daro didelę fizinę, emocinę ir ekonominę įtaką Č. M., todėl visiškai suprantama, jog jis siekė išreikšti savo asmeninį požiūrį artimiausių bendraminčių ir pasekėjų rate socialiniuose tinkluose. Atsižvelgiant į šią situaciją, Č. M. natūraliai siekė emocinės paramos bei supratimo, o jo veiksmai buvo nukreipti į asmeninę erdvę ir moralinį pasidalijimą. Tai patvirtina, kad šie veiksmai buvo asmeninio pobūdžio ir atspindi asmeninius interesus, o ne siekį gauti kokios nors naudos.

Paaiškinimuose pažymima, jog Č. M., valdydamas savo socialinio tinklo „Facebook“ asmeninę paskyrą, neturi jokių ekonominių interesų ir negauna iš jos jokios finansinės naudos. Tai, kad paskyra nėra naudojama komerciniams tikslams, patvirtina faktas, jog Č. M. neplatina mokamos reklamos. Tai reiškia, kad paskyros valdymas yra asmeninis ir savanoriškas veiksmas, nesusijęs su komercine veikla, todėl nėra jokių priežasčių manyti, jog iš to gaunama kokia nors materialinė nauda. Č. M. pagrįstai tikėjosi, kad viešos diskusijos jo asmeninėje jo pasekėjų socialinėje erdvėje apie priešiškus Pareiškėjos veiksmus, visų pirma asmeniškai Č. M. atžvilgiu, padės atkreipti dėmesį į šių veiksmų neigiamą poveikį ne tik paties Č. M., bet ir jo valdomo Fondo reputacijai, taip pat tiems, kuriems Fondas teikia pagalbą. Dalyvaujant pasekėjams, kurie aktyviai palaiko Č. M., jo gyvenimo misiją, buvo tikimasi, kad jų nuomonės ir parama paskatins Pareiškėją nutraukti žalingus veiksmus. Č. M. tikėjosi, kad toks viešumas jo socialinėje erdvėje galėtų veikti kaip atgrasymo priemonė, nes viešos diskusijos dažnai išryškina netinkamą elgesį, mobilizuoja palaikymą ir suteikia jėgų Č. M. asmeniškai tęsti savo labdaringą bei visuomenei naudingą veiklą. Be to, tokiu būdu Č. M. siekė apginti Fondą ir jo globojamus asmenis – Fondas veikia visuomenės labui ir padeda pažeidžiamiesiems žmonėms, todėl bet koks išpuolis prieš jo vadovą – Č. M., yra ir tiesioginis smūgis tiems, kuriems reikalinga Fondo parama. Šiuo požiūriu diskusija Č. M. asmeninėje socialinėje erdvėje ne tik suteikia motyvacijos bei jėgų Č. M. toliau vykdyti savo prasmingą visuomeninę veiklą, nepaisant išorinių trukdžių, bet ir skatina sąmoningumą.

Paaiškinimuose dėl informacijos teisėto skelbimo sąlygos nurodoma, jog informacija, kurią Č. M. paskelbė savo asmeninėje paskyroje, buvo skirta asmeniniams tikslams ir atspindėjo jo individualią poziciją bei įsitikinimus, kurie yra saugomi pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnį, garantuojantį teisę laisvai reikšti savo mintis, įsitikinimus bei skleisti informaciją. Be to, Č. M. skelbdamas informaciją savo asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje

nesivadovavo jokia 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679) 6 straipsnyje nustatyta asmens duomenų teisėto tvarkymo sąlyga, kadangi tai buvo asmeninė, nekomercinė veikla, o pagal Reglamento (ES) 2016/679 2 straipsnio 2 dalies c punktą, asmeninės veiklos atvejais, tokiais kaip nuomonės skelbimas asmeniniais tikslais, Reglamentas (ES) 2016/679 apskritai netaikomas, todėl ši veikla nepatenka į Reglamento (ES) 2016/679 taikymo sritį.

Paaškinimuose akcentuojama, jog Č. M. Įrašuose Pareiškėją vadino anonimiškai „Ponia X“ bei korektiškai paminėjo tik viešai kituose šaltiniuose prieinamą viešą informaciją (*duomenys neskelbtini; duomenys neskelbtini*), kiek ji buvo reikalinga asmeninės saviraiškos tikslais, korektiškai užtušuojuant jautresnę informaciją, todėl laikytina, kad proporcingumo principas šiuo atveju nebuvo pažeistas.

Paaškinimuose pabrėžiama, jog nagrinėjami veiksmai, susiję su Č. M. asmenine socialinio tinklo paskyra, turėtų būti traktuojami kaip privatūs, t. y. turėtų būti priskiriami išimtinai asmeninei sferai. Kadangi šie veiksmai neturėjo komercinės ar profesinės naudos bei buvo atliekami siekiant asmeninio pobūdžio tikslų, pagal Reglamento (ES) 2016/679 2 straipsnio 2 dalies c punktą, kuris aiškiai apibrėžia, jog Reglamentas (ES) 2016/679 netaikomas asmeninei ar namų ūkio veiklai, jie nepatenka į Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos kompetenciją. Be to, paaškinimuose teigiama, kad bet koks Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos įsikišimas į šią privačią sferą galėtų sukelti rimtų abejonių dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos garantuojamos teisės į privatų gyvenimą (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 straipsnis) ir saviraiškos laisvės (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 25 straipsnis) pažeidimo, todėl ypač svarbu užtikrinti, kad šios teisės būtų apsaugotos nuo nepagrįsto įsikišimo. Atsižvelgiant į tai bei vadovaujantis ADTAĮ 29 straipsnio 1 dalies 2 punktu prašoma priimti sprendimą nutraukti Skundo nagrinėjimą dalyje dėl Č. M. veiksmų, kadangi asmeninės veiklos tyrimas nepriklauso Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos kompetencijai.

Remdamasis išdėstytomis aplinkybėmis Fondas pažymi, kad veiklą vykdė teisėtai ir skaidriai, laikantis duomenų apsaugos principų, todėl Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos prašo priimti sprendimą nutraukti Skundo nagrinėjimą dalyje dėl skundžiamų veiksmų, kurie tariamai buvo atlikti Fondo, kadangi Skunde nurodytus veiksmus atliko ne Fondas, Skunde yra nurodytas netinkamas skundžiamas asmuo, todėl Skundas neatitinka ADTAĮ 24 straipsnio 5 dalyje nurodytų reikalavimų; priimti sprendimą nutraukti Skundo nagrinėjimą dalyje dėl Č. M. veiksmų, kadangi asmeninės veiklos tyrimas nepriklauso Tarnybos kompetencijai; Pareiškėjos Skundą atmesti.

Išnagrinėjęs Pareiškėjos Skundą, atlikęs tyrimą Visuomenės informavimo įstatymo (toliau – VIĮ), ADTAĮ, Reglamento (ES) 2016/679 nuostatų laikymosi požiūriu ir įvertinęs Skundo tyrimo metu surinktą medžiagą, žurnalistų etikos inspektorius

n u s t a t ė:

Pareiškėja kreipėsi dėl paskleistos teisę į asmens duomenų apsaugą pažeidžiančios informacijos.

Teisiniam situacijos vertinimui visų pirma būtina pasisakyti dėl paaiškinimuose pateiktų argumentų dėl Skundo neatitikties ADTAĮ 24 straipsnio 5 dalyje nustatytiems skundai keliamiems reikalavimams nurodžius netinkamą skundžiamą asmenį. Paaiškinimuose pažymėta, jog Fondas nevaldo Č. M. asmeninės socialinio tinklo „Facebook“ paskyros ir nėra atsakingas už joje skelbiamą turinį. Atkreiptinas dėmesys, kad skundžiamo asmens nurodymas iš tiesų yra vienas būtinų reikalavimų priežiūros institucijai teikiamam skundai. Nagrinėjamu atveju Pareiškėja nurodė skundžiamą asmenį – (*duomenys neskelbtini*) fondą, todėl pateiktas Skundas, atsižvelgiant į būtinybę įvardinti skundžiamą asmenį, laikytinas atitinkančiu ADTAĮ reikalavimus.

Šiuo atveju aplinkybė, kad nurodytas netinkamas atsakomybės subjektas, nesudaro pagrindo laikyti Skundą neatitinkančiu reikalavimų. Tais atvejais, kai skundą teikiantis asmuo nurodo netinkamą skundžiamą asmenį, tačiau aiškiai suformuluoja skundo dalyką, apibrėžia ir detalizuoja skundžiamus veiksmus, priežiūros institucija, atlikdama pateikto skundo tyrimą, atitinkamai įvertina ir nustato tinkamą atsakomybės subjektą bei sprendžia dėl to asmens atlikto asmens duomenų tvarkymo teisėtumo. Nagrinėjamu atveju nors Pareiškėja skundžiamu asmeniu įvardijo (*duomenys neskelbtini*) fondą bei nurodė, kad Č. M. veikė Fondo vardu, visgi iš skundžiamų veiksmų aprašymo, informacijos paskelbimo aplinkybių matyti, jog Č. M. ir Fondo veikla betarpiškai susiję, Įrašuose aprašyti teisiniai ginčai vyko su Č. M. valdomu Fondu, paviešinti dokumentai taip pat buvo adresuoti Fondui, tačiau ginčijami Įrašai paskelbti asmeninėje Č. M. socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje, jam pateikiant asmeninę poziciją, nepriklausomai nuo Fondo. Sutiktina, kad faktas, jog Č. M. vadovauja Fondui ir disponuoja Fondo veikloje gauta informacija bei duomenimis, sudaro prielaidas kelti klausimus dėl Fondo atsakomybės, visgi ginčijama informacija paskelbta ne Fondo valdomose paskyrose, o Č. M. nei viename Įrašų nenurodė veikiantis Fondo vardu ar skelbiantis informaciją ne kaip fizinis asmuo, o kaip juridinio asmens vadovas. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir Skunde detalizuotus skundžiamus veiksmus Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba atsakomybės subjektu laiko socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „(*duomenys neskelbtini*)“ valdytoją Č. M., todėl jam buvo adresuotas prašymas pateikti paaiškinimus dėl Skunde išdėstytų argumentų ir šiame sprendime pasisakoma dėl Č. M. atliktų asmens duomenų tvarkymo veiksmų teisėtumo.

Nagrinėjamu atveju taip pat svarbu atkreipti dėmesį, kad socialiniame tinkle „Facebook“ esanti paskyra „(*duomenys neskelbtini*)“ tiek turinio, tiek formos aspektu nėra tradicinė visuomenės informavimo priemonė, skirta informuoti visuomenę ją dominančiomis ir aktualiomis temomis. Vis dėlto VII reikia aiškinti plačiai, apimant ne tik tradicines, bet ir šiuolaikines, nors tiesiogiai ir nereglamentuotas elektroninių visuomenės informavimo priemonių formas, dėmesį kreipiant ne į formaliuosius tokių informavimo priemonių organizavimo požymius, o į jų realiai vykdomas funkcijas (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2009-04-20 sprendimas byloje Nr. A-444-70/2009, 2023-09-20 nutartis byloje Nr. eA-1125-821/2023*). Įvertinus informacinių technologijų plėtrą, spartų jų vystymąsi ir šio proceso nulemtą visuomeninių santykių kaitą, konstatuotina, kad pagal tam tikrus požymius: informacijos viešumą, jos sklaidą ir prieinamumą, veiklos metodus ir galimybę kontroliuoti informaciją, konkreti socialinio tinklo paskyra atitinka informacinės visuomenės informavimo priemonės kriterijus. Nepaisant to, kad socialinio tinklo paskyros ir jos valdytojo veikla bei teisinis statusas nėra specifiskai reglamentuoti VII, tai nesudaro pagrindo teigti, jog socialinio tinklo paskyros valdytojas apskritai yra

eliminuojamas iš teisinio reguliavimo sferos, arba, kad toks asmuo pagal vykdomą veiklą negali būti prilyginamas viešosios informacijos rengėjui (skleidėjui), o jo valdoma paskyra, kuria teikiama tam tikro turinio informacija visuomenei – visuomenės informavimo priemonei. Atsižvelgiant į LVAT išaiškinimą ir ginčijamos paskyros viešumą, joje skelbiamos informacijos sklaidą ir prieinamumą (paskyra turi 5 tūkst. sekėjų), valdytojo veiklos metodus bei konkrečių ginčo Įrašų skleidimo tikslą, t. y. siekį informuoti visuomenę apie Fondo veiklą, patiriamus sunkumus, teisinius ginčus, teismų ir institucijų sprendimus Fondo atžvilgiu, sprendžiama, kad socialinio tinklo „Facebook“ paskyra „(duomenys neskelbtini)“ ginčo Įrašų paskelbimo atžvilgiu laikytina visuomenės informavimo priemone, o jos valdytojas – viešosios informacijos rengėju (skleidėju), kurio veiklai skleidžiant ginčo Įrašus yra taikomos VII nuostatos, numatančios viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų teises, pareigas ir atsakomybę.

Pažymėtina, jog asmens duomenų tvarkymo pažeidimas pripažintinas tais atvejais, kai nustatomas faktas, kad tvarkyta informacija laikytina asmens duomenimis; faktas, kad tvarkyti pareiškėjo asmens duomenys; faktas, kad atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmai; faktas, kad asmens duomenys tvarkyti nesant asmens duomenų tvarkymo teisėtumą patvirtinančių sąlygų.

ADTAI 1 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad šis įstatymas taikomas kartu su Reglamentu (ES) 2016/679 ir jo įgyvendinamaisiais teisės aktais. Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkte numatyta, kad asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius. Asmens duomenų sąvoką sudaro keturi pagrindiniai elementai: 1) „bet kuri informacija“; 2) „informacija, susijusi su asmeniu“; 3) „asmuo, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta“; 4) „fizinis asmuo“. Pirmasis elementas „bet kuri informacija“ apima informaciją apie asmenį bet kokia forma, neatsižvelgiant į tai, kaip ji pateikiama – raidėmis, skaičiais, grafiniu, fotografiniu vaizdu ar garso forma. Antrasis elementas „informacija, susijusi su asmeniu“ reiškia tai, jog tam, kad duomenys būtų laikomi susijusiais su asmeniu, turi būti turinio, tikslo arba rezultato elementas. Šie trys alternatyvūs elementai padeda nustatyti, ar informacija yra susijusi su asmeniu. Trečiasis elementas „asmuo, kurio tapatybė yra nustatyta arba gali būti nustatyta“ nusako, kad asmens tapatybę galima nustatyti tiesiogiai, pavyzdžiui, pagal vardą ir pavardę arba netiesiogiai, t. y. kai turimų duomenų nepakanka konkrečiam asmeniui nustatyti, tačiau asmens tapatybę galima nustatyti panaudojant kitus duomenis, nepaisant to, ar duomenų valdytojas juos turi. Ketvirtasis elementas „fizinis asmuo“ reiškia, kad Reglamento (ES) 2016/679 nuostatomis nustatyta apsauga taikoma gyviems fiziniams asmenims. Sprendžiant, ar galima nustatyti fizinio asmens tapatybę, reikėtų atsižvelgti į visas priemones, kurias tiesiogiai ar netiesiogiai nustatant asmens tapatybę, tikėtina, pagrįstai galėtų naudoti duomenų valdytojas ar kitas asmuo. Įsitikinant, ar tam tikros priemonės galėtų būti naudojamos siekiant nustatyti fizinio asmens tapatybę, reikėtų atsižvelgti į visus objektyvius veiksnius, pavyzdžiui, sąnaudas ir laiko trukmę, kurių prireiktų tapatybei nustatyti, turint omenyje turimas technologijas bei technologinę plėtrą (Reglamento (ES) 2016/679 preambulės 26 punktas). Nagrinėjamu atveju Pareiškėja Skunde nurodė, kad Įrašuose atskleisti Pareiškėjos vardas, pavardė,

gimimo metai, darbo laikotarpiai, buvusios ir esamos darbovietės. Visgi paaiškinimuose teigiama, jog Įrašuose Pareiškėja įvardinta „Ponia X“, todėl neidentifikuojama, taigi spręstina ar iš ginčo Įrašų turinio yra galimybė nustatyti Pareiškėjos tapatybę. Analizuojant Įrašą 1 matyti, kad jame Pareiškėja iš tiesų įvardijama „Ponia X“, detalizuojami jos darbo laikotarpiai Fonde, tačiau tiesioginių duomenų, iš kurių Pareiškėja galėtų būti identifikuojama, nesama. Vis dėlto Įrašo 1 komentarų skiltyje atsakydamas į socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „(duomenys neskelbtini)“ komentarą „(duomenys neskelbtini)“ Č. M. paskelbė viešą komentarą „(duomenys neskelbtini)“. Šiame komentare tiesiogiai atskleista Pareiškėjos tapatybė, iš kurios ji vienareikšmiškai atpažįstama, taip pat įvardijamos jos buvusios darbovietės. Kartu atsakydamas į socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „(duomenys neskelbtini)“ komentarą „(duomenys neskelbtini)“ Č. M. nurodė „(duomenys neskelbtini) gimimo 😊“, tokiu būdu atskleisdamas ir Pareiškėjos gimimo metus. Pažymėtina, jog Įrašė 2 pagrindiniame tekste Pareiškėja taip pat įvardijama „Ponia X“, nurodomos esamos Pareiškėjos darbovietės, pridėto dokumento nuotraukoje dalinai uždengta Pareiškėjos pavardė. Vis dėlto nuotraukoje skelbiamo dokumento priešpaskutinėje pastraipoje paliktas neuždengtas tiek Pareiškėjos vardas, tiek pavardė, iš kurių ji gali būti tiesiogiai identifikuota ir susieta su nurodytomis esamomis darbovietėmis. Taip pat Įrašė 3 Pareiškėja nuosekliai įvardijama „Ponia X“, tačiau nuotraukoje esančiame dokumente matyti Pareiškėjos vardas ir pavardės pirmoji raidė. Kartu vertinant visus tris ginčo Įrašus matyti, jog jie įvardijami epizodais apie „Ponią X“, epizodai numeruojami, todėl nors Įrašė 3 nėra atskleista Pareiškėjos pavardė, sistemiškai kartu vertinant visus Įrašus, trumpus laiko tarpus tarp jų paskelbimo (Įrašai 2 ir 3 paskelbti vienos dienos skirtumu), laikytina, kad iš ankstesniųjų Įrašų turinio ir Įrašė skelbiamo Pareiškėjos vardo bei pirmos pavardės raidės, Pareiškėja yra tiesiogiai identifikuojama. Taigi atsižvelgiant į tai, jog Pareiškėjos tapatybė iš nurodytos informacijos gali būti nustatyta, konstatuojama, kad Įrašuose paskelbti vardas, pavardė, gimimo metai, darbo laikotarpiai, buvusios ir esamos darbovietės laikytini Pareiškėjos asmens duomenimis Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 1 punkto prasme.

Asmens duomenų tvarkymas apima bet kokią automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenų rinkiniais atliekamą operaciją ar operacijų seką, kaip antai: rinkimą, įrašymą, rūšiavimą, sisteminimą, saugojimą, adaptavimą ar keitimą, išgavą, susipažinimą, naudojimą, atskleidimą persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimą ar sujungimą su kitais duomenimis, apribojimą, ištrynimą arba sunaikinimą (Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 2 dalis). Atsižvelgiant į šias nuostatas konstatuojama, jog viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas), kuris kartu laikytinas ir asmens duomenų valdytoju (tvarkytoju), viešai paskelbdamas socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „(duomenys neskelbtini)“ Pareiškėjos vardą, pavardę, gimimo metus, darbo laikotarpius, buvusias ir esamas darbovietes, atliko asmens duomenų tvarkymo veiksmus.

ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad žurnalistų etikos inspektorius stebi, kaip taikomas Reglamentas (ES) 2016/679, ADTAĮ ir užtikrina, kad šie teisės aktai būtų taikomi, kai asmens duomenys tvarkomi žurnalistikos ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) praktikoje laikomasi nuostatos, jog asmens duomenų tvarkymu tik žurnalistikos tikslais laikoma tokia veikla, kurios vienintelis tikslas – atskleisti visuomenei informaciją, nuomonės arba idėjas (*ESTT 2019-02-14 sprendimas byloje Nr. C-345/17*). Nagrinėjamu atveju paaiškinimuose nurodoma, kad Č. M. Įrašuose skleidė

asmeninę nuomonę savo pasekėjams, nesiejo to su komercine nauda, taigi Pareiškėjos asmens duomenis tvarkė užsiimdama išimtinai asmenine veikla, todėl Reglamento (ES) 2016/679 nuostatos jo atžvilgiu apskritai netaikytinos. Pažymėtina, jog Reglamento (ES) 2016/679 2 straipsnio 2 dalies c punkte nustatyta, kad šis reglamentas netaikomas asmens duomenų tvarkymui, kai duomenis tvarko fizinis asmuo, užsiimdama išimtinai asmenine ar namų ūkio veikla. Reglamento (ES) 2016/679 preambulės 18 punkte pabrėžiama, jog šis reglamentas netaikomas tais atvejais, kai asmens duomenis fizinis asmuo tvarko vykdydamas grynai asmeninę ar namų ūkio priežiūros veiklą ir nesusiedamas to su profesine ar komercine veikla. Asmeninę ar namų ūkio priežiūros veiklą gali sudaryti, be kita ko, susirašinėjimas ir adresų saugojimas arba naudojimas socialiniais tinklais ir internetinė veikla, vykdoma atliekant tokią veiklą. Atkreiptinas dėmesys, kad nors naudojimas socialiniais tinklais tiesiogiai įvardytas Reglamente (ES) 2016/679, visgi vien ta aplinkybė, kad asmens duomenys tvarkomi naudojantis socialiniais tinklais, automatiškai nereiškia, jog tokia veikla vykdoma užsiimt grynai asmenine ar namų ūkio veikla. Pažymėtina, kad ši išimtis taikoma tik tada, kai tokia veikla yra skirta privatiems poreikiams, pvz., kai asmenys socialiniuose tinkluose skelbia informaciją, susijusią tik su to asmens privačiu gyvenimu, pomėgiais, jo asmens nuotraukomis ar vaizdo įrašais. Tokia informacija dažniausiai skirta ribotam, tam tikru požymiu apibrėžtam asmenų ratui. ESTT savo praktikoje yra paaiškinęs, kad šią išimtį reikia aiškinti kaip numatančią tik tokią veiklą, kuria privatūs asmenys užsiima neperžengdami privataus ar šeimos gyvenimo ribų, o taip akivaizdžiai nėra tvarkant asmens duomenis, kai jie paskelbiami internete ir tampa prieinami neapibrėžtam asmenų skaičiui (*ESTT 2003-11-06 sprendimas byloje Nr. C-101/01*). Nagrinėjamu atveju ginčo Įrašai paskelbti neribotam asmenų ratui, ne tik Č. M. paskyros draugams ar sekėjams, kurių skaičius ypatingai didelis – 5 tūkst. Be to, skelbiama informacija nėra susijusi išimtinai su privačiu Č. M. gyvenimu, jo pomėgiais ar šeima, priešingai – informacija gauta Č. M. vadovaujamo Fondo veikloje, Įrašuose aprašomi su Fondu vykę teisiniai ginčai, skundų nagrinėjimai įvairiose institucijose ir teismuose, demonstruojami Fondui adresuoti dokumentai (prašymas atlyginti patirtą neturtinę žalą ir prašymas nutraukti neteisėtą asmens duomenų skelbimą). Tokio pobūdžio informacijos viešinimas betarpiškai susijęs su profesine veikla, o ši informacijos viešinimo socialiniame tinkle neribotam asmenų skaičiui veikla vienareikšmiškai peržengia privataus ar šeimos gyvenimo ribas. Taigi įvertinus šias aplinkybes konstatuojama, kad Č. M. atlikti Pareiškėjos asmens duomenų tvarkymo veiksmai negali būti pripažinti atliktais užsiimant grynai asmenine veikla.

Sprendžiant ar Č. M. Įrašai paskelbti žurnalistikos tikslu visų pirma būtina pažymėti, jog Reglamento (ES) 2016/679 preambulės 153 punkte įtvirtinta, kad tokias sąvokas kaip žurnalistika būtina aiškinti plačiai. Tokios praktikos laikosi ir ESTT pripažindamas, jog duomenų valdytojas, tvarkantis asmens duomenis žurnalistikos tikslu, neprivalo būti profesionalus žurnalistas ar tradicinė visuomenės informavimo priemonė. Pavyzdžiui, ESTT 2008-12-16 sprendime byloje C-73/07 pripažino, kad veikla, susijusi su pagal nacionalinės teisės aktus viešais pripažįstamuose dokumentuose esančiais duomenimis, gali būti vertinama kaip „žurnalistikos veikla“, jei ja visuomenei siekiama skleisti informaciją, nuomones ar idėjas bet koku perdavimo būdu; šia veikla gali užsiimti ne tik visuomenės informavimo įmonės ir ja gali būti siekiama pelno. ESTT 2019-02-14 sprendime byloje C-345/17 dar kartą akcentavo, kad asmens veikla laikytina asmens duomenų tvarkymu žurnalistikos tikslu, jei atitinkama informacija/medžiaga parengta ir paskelbta siekiant

vienintelio tikslo – skleisti visuomenei informaciją, nuomones ar idėjas. Taigi iš suformuotos praktikos matyti, jog „žurnalistikos veikla“ yra tokia veikla, kurios tikslas – bet koku perdavimo būdu visuomenei skleisti informaciją, nuomones ar idėjas. Nagrinėjamu atveju Č. M. savo asmeninėje socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje neribotam asmenų ratui (be to, turėdamas 5 tūkst. sekėjų) skelbė Įrašus apie kilusius teisinius ginčus tarp Fondo ir Pareiškėjos, dalinosi savo nuomone apie situaciją, kaip nurodo paaiškinimuose – stengėsi paveikti Pareiškėją bei informuoti visuomenę apie tariamą Pareiškėjos neadekvatumą. Tokios informacijos bei nuomonių skleidimas visuomenei neabejotinai pripažintinas kaip veikla, kurios tikslas skleisti visuomenei informaciją, nuomones ir idėjas. Taigi ir atlikti asmens duomenų tvarkymo veiksmai laikytini atliktais visuomenės informavimo tikslu.

Pažymėtina, kad asmens duomenų tvarkymui žurnalistikos tikslais ir akademinės, meninės ar literatūrinės saviraiškos tikslais ADTAĮ bei Reglamentas (ES) 2016/679 taikytini ne visa apimtimi (ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalis). Tiek VII, tiek ADTAĮ kartu su Reglamentu (ES) 2016/679 turi būti taikomi kartu, ieškant pusiausvyros tarp juose numatytų teisių.

LVAT praktikoje paaiškinta, kad asmens duomenų tvarkymas laikomas teisėtu tik tuo atveju, jeigu atitinka Reglamento (ES) 2016/679 5 ir 6 straipsnių nuostatas, t. y. bet koks asmens duomenų tvarkymas turi, pirma, atitikti Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnyje nurodytus su duomenų tvarkymu susijusius principus ir, antra, tenkinti vieną iš Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnyje išvardytų teisėto tvarkymo sąlygų (*LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2022-12-21 nutartis administracinėje byloje Nr. A-3301-968/2022*). Vertinamu atveju paaiškinimuose nurodyta, kad Č. M. nesivadovavo nei viena Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnyje nustatyta teisėtumo sąlyga, kadangi reiškė savo asmeninę nuomonę ir tokiai veiklai Reglamento (ES) 2016/679 nuostatos, pasak Č. M., netaikytinos. Visgi nustačius, jog Č. M. veikla skelbiant Pareiškėjos asmens duomenis peržengė privataus ar šeimos gyvenimo ribas, taigi tokia veikla negali būti pripažinta kaip atliekama užsiimant grynai asmenine ar namų ūkio veikla, vertintina, ar Pareiškėjos asmens duomenų tvarkymo veiksmai gali būti suderinami su Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnyje nustatytais sąlygomis. Iš Skundo ir paaiškinimų turinio akivaizdu, kad Č. M. neturėjo Pareiškėjos sutikimo skelbti jos asmens duomenis, todėl šiuo atveju tokių tvarkymo veiksmų teisėtumas negali būti pateisintas Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta teisėtumo sąlyga, siejama su duomenų subjekto sutikimu. Įvertinus kitas Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas teisėtumo sąlygas darytina išvada, jog nagrinėjamu atveju asmens duomenų atskleidimas galėtų būti vertinamas atitiktis Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies f punkte numatytai sąlygai aspektu – t. y. vertinama, ar tvarkyti duomenis buvo būtina siekiant teisėtų duomenų valdytojo arba trečiosios šalies interesų, išskyrus atvejus, kai tokie duomenų subjekto interesai arba pagrindinės teisės ir laisvės, dėl kurių būtina užtikrinti asmens duomenų apsaugą, yra už juos viršesni, ypač kai duomenų subjektas yra vaikas.

Šioje nuostatoje nurodomas reguliavimas yra kilęs iš Direktyvos „Dėl asmens duomenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo“ Nr. 95/46 (ją pakeitė Reglamentas (ES) 2016/679) 6 straipsnio 1 dalies f punkto, kuris numatė, kad asmens duomenų tvarkymas yra teisėtas, jei tvarkyti reikia dėl teisėtų interesų, kurių siekia duomenų valdytojas arba trečioji šalis (šalys), kurioms atskleidžiami duomenys, išskyrus atvejus, kai duomenų subjekto, kuriam reikalinga apsauga, teisės ir laisvės yra viršesnės nei šie interesai. ESTT, iš esmės

vertindamas analogišką teisės normą, yra nurodęs, jog joje įtvirtintos dvi kumuliacinės asmens duomenų tvarkymo teisėtumo sąlygos, t. y., pirma, reikalingumas tvarkyti asmens duomenis siekiant duomenų valdytojo arba trečiųjų asmenų, kuriems duomenys atskleidžiami, teisėtų interesų ir, antra, svarbesnių duomenų subjekto pagrindinių teisių ir laisvių nebuvimas (*ESTT 2014-05-13 sprendimas byloje C-131/12*). Pažymėtina, kad viešasis interesas paprastai yra susijęs su klausimais, kurie daro poveikį visuomenei tokia apimtimi, kad ji gali teisėtai jais domėtis, kurie traukia jos dėmesį ar kurie reikšmingai jai rūpi, ypač tuo, kad jie daro poveikį gyventojų gerovei ar bendruomenės gyvenimui. Taip pat yra su klausimais, dėl kurių gali kilti didelių prieštaravimų, kurie yra susiję su svarbiu socialiniu klausimu ar problema, apie kurią visuomenė turėtų interesą būti informuota (*Europos Žmogaus Teisių Teismo 2017-06-27 sprendimas byloje Satakunnan Markkinapörssi Oy ir Satamedia Oy prieš Suomiją*).

Nagrinėjamu atveju Įrašuose pristatoma situacija gali turėti viešojo intereso požymių – bendrai tariant, informacija apie labdaros ir paramos fondo, atliekančio visuomenės nariams reikšmingą misiją, veiklą, teisinius ginčus, galimus finansinius nuostolius, pagrįstai ir teisėtai domina visuomenę. Vis dėlto būtina pasverti, ar nagrinėjant Įrašuose keliamus klausimus ir problemas, buvo būtina atskleisti Pareiškėjos vardą, pavardę, gimimo metus, esamas ir buvusias darbovietes, ar Įrašų tikslas galėjo būti pasiektas ir be šios informacijos.

Analizuojant ginčo situaciją tikslinga įvertinti ir Pareiškėjos statusą. Kaip nurodyta ginčo Įrašuose, Pareiškėja Įrašų paskelbimo metu ėjo (*duomenys neskelbtini*) pareigas bei buvo ekspertė (*duomenys neskelbtini*). Pažymėtina, jog VII 2 straipsnio 76 dalies 3 punkte nustatyta, kad viešasis asmuo yra valstybės ar savivaldybės pareigūnas, valstybės tarnautojas, asmuo, valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje dirbantis pagal darbo sutartį, jeigu jo priimami sprendimai ar veikla daro įtaką visuomenei, taip pat šiose institucijose ar įstaigose sudarytų darbo grupių, komitetų, komisijų, tarybų ir kitų kolegialių institucijų narys. Atsižvelgiant į Pareiškėjos eitas pareigas ir VII nuostatas, Pareiškėja laikytina viešuoju asmeniu. Viešieji asmenys pagal įstatymo nuostatas nesinaudoja tokios pačios apimties privatumo apsauga kaip privatūs asmenys, viešųjų asmenų privataus gyvenimo apsaugos apimtis iš esmės siauresnė. Vis dėlto LVAT praktikoje laikomasi nuostatos, kad viešų asmenų teisė išlaikyti savo privatų gyvenimą slaptu yra iš principo platesnė tuo atveju, kai jie neužima jokių oficialių pareigų ir yra labiau ribota, kai jie tokias pareigas užima (*LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2021-09-15 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2066-624/2021*). Šiuo atveju nors ir Pareiškėja prilyginama viešajam asmeniui, jos individualaus darbo ginčo, neturtinės žalos atlyginimo bei prašymo nutraukti neteisėtus asmens duomenų tvarkymo veiksmus atskleidimas detalizuojant vardą, pavardę, gimimo metus, esamas ir buvusias darbovietes, niekaip neatskleidžia visuomeniškai reikšmingų tokio asmens savybių. Tai, kad asmuo siekia savo pažeistų teisių gynimo, nesuponuoja jokių neigiamų Pareiškėjos savybių, neteisėto elgesio ar kitokių aplinkybių, kurios suteiktų prioritetą visuomenei žinoti apie tokius Pareiškėjos veiksmus. Kartu Įrašuose atskleista informacija niekaip nesusijusi su pareigų (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) atlikimu, neanalizuojami jokie Pareiškėjos veiklos ypatumai ar asmeninės savybės, kurios turėtų reikšmės einant pareigas šiose darbovietėse.

Atkreiptinas dėmesys, jog tiek Įrašuose, tiek paaiškinimuose pabrėžiama, kad Pareiškėjos asmens duomenys jau ir taip buvo skelbiami viešai (*duomenys neskelbtini*) ir (*duomenys neskelbtini*) interneto svetainėse. Visgi svarbu pažymėti, jog privačios informacijos sąvoka nėra

siejama su tuo, kur ir kiek kartų ji buvo paskelbta anksčiau, ar tokią informaciją galima lengvai prieiti internete ar kituose šaltiniuose, t. y. asmens sprendimas tam tikromis aplinkybėmis ir tikslu paskelbti (duoti sutikimą skelbti) savo duomenis nepanaikina šių duomenų apsaugos ir nepašalina viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų pareigos privačią informaciją skelbti tik asmeniui konkrečiu atveju davus sutikimą (išskyrus teisės aktuose numatytas išimtis). Duomenų pripažinimas privačia informacija išimtinai siejamas su šių duomenų turiniu, o ne kitomis aplinkybėmis (*LVAT 2016-11-14 nutartis byloje Nr. A-2115-525/2016*). Taigi perskelbdamas duomenis iš kitų informacijos šaltinių asmens duomenų valdytojas (tvarkytojas) privalo atlikti balanso testą ir įsitikinti, kad šių duomenų atskleidimas bus teisėtas, sąžiningas ir proporcingas siekiamam tikslui.

Vertinamu atveju atsižvelgus į Įrašų ir kartu su jais skelbiamų nuotraukų turinį, matyti, jog jų tikslas informuoti apie, *Č. M.* nuomone, nepagrįstą Fondo veiklos apskundimą, bylinėjimąsi teismuose, siekį, kad būtų atlyginta patirta neturtinė žala bei prašymą nutraukti asmens duomenų tvarkymo veiksmus, vienareikšmiškai galėjo būti pasiektas ir neatskleidus Pareiškėjos asmens duomenų. Tai patvirtina ir faktas, jog Įrašai pirmaisiai buvo paskelbti įvardijus Pareiškėją „Ponia X“, jų turinys dėl to nei kiek nepakito. Visgi *Č. M.* pasirinko Įrašo 1 komentare atskleisti tiek Pareiškėjos vardą ir pavardę, tiek gimimo metus, tokiu būdu patenkindamas sekėjų smalsumą. Taip pat su Įrašu 2 ir Įrašu 3 skelbiamose nuotraukose *Č. M.* tikslingai neuždengė Pareiškėjos pilno vardo ir pavardės pirmosios raidės, o Įrašė 2 skelbiamoje nuotraukoje – ir pilnų Pareiškėjos vardo ir pavardės. Sprendžiant dėl šių duomenų atskleidimo teisėtumo pažymėtina, kad nors paaiškinimuose teigiama, jog Įrašais buvo siekiama atgrasyti Pareiškėją nuo nepagrįstų išpuolių prieš Fondą, įspėti sekėjus dėl Pareiškėjos neadekvatumo, taip pat nurodoma, kad Įrašai buvo vienintelis gynybos įrankis prieš Pareiškėjos išpuolius, pažymėtina, jog saviraiškos laisvės realizacija negali tapti susidorojimo įrankiu su savo teises teisinėmis priemonėmis ginančiu buvusiu darbuotoju. Šiuo atveju viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) turėjo teises priemones gynybai nuo Pareiškėjos skundų ir jas panaudojo, o viešas siekis sumenkinti Pareiškėjos skundus gynybos priemone negali būti laikomas. Akcentuotina, jog kaip 2024-11-20 neskundžiamoje nutartyje administracinėje byloje Nr. (*duomenys neskelbtini*) patvirtino LVAT, Pareiškėjos skundas nebuvo nepagrįstas, Fondas atliko neteisėtus veiksmus ir pažeidė Pareiškėjos, kaip darbuotojos, teises. Taigi šiuo atveju Pareiškėjos teisėti veiksmai, siekiant savo pažeistų teisių gynybos, negali būti laikomi tariamais išpuoliais, susidorojimu ar kitokiu neteisėtu elgesiu, dėl kurio visuomenė būtų suinteresuota žinoti Pareiškėjos vardą, pavardę, gimimo metus, buvusias ir esamas darbovietes. Iš Įrašų ir po jais esančių komentarų turinio matyti, kad skelbiant informaciją apie Pareiškėją buvo siekiama ne teisėto tikslo informuoti apie visuomeniškai reikšmingą Pareiškėjos elgesį ar asmenines savybes, o pristatyti ją visuomenei kaip neadekvačią, nepakenčiamą darbuotoją: „(*duomenys neskelbtini*)“ (*Č. M.* komentaras ties Įrašu 1), „(*duomenys neskelbtini*)“ (Įrašas 2). Toks tikslas, paremtas išimtinai asmenine pozicija, nesutinkant su teisėtais Pareiškėjos skundais ginant pažeistas teises, negali būti laikomas nei teisėtu, nei tenkinančiu viešąjį interesą.

Atsižvelgiant į tai, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėjos asmens duomenų (vardo, pavardės, gimimo metų, buvusių ir esamų darboviečių) atskleidimas buvo absoliučiai nebūtinai Įrašuose plėtojama temai atskleisti, o Pareiškėjos asmens duomenys visapusiškai įvertinus Įrašų turinį

neprisidėjo prie jokio viešojo intereso patenkinimo – Įrašuose nepristatomos jokios visuomeniškai reikšmingos aplinkybės, susijusios su Pareiškėja, neanalizuojamas joks visuotinai reikšmingas neteisėtas Pareiškėjos elgesys ar asmeninės savybės, Pareiškėjos gimimo metai apskritai niekaip nesusiję su plėtojama klausimu, o individualus darbo ginčas su Fondu nesietinas nei su buvusiomis, nei su esamomis darbovietėmis, konstatuojama, jog Pareiškėjos asmens duomenų atskleidimas negali būti pateisinamas viešuoju interesu. Akcentuotina, kad asmens, siekiančio savo pažeistų teisių gynimo, viešas pasmerkimas negali būti laikomas teisėtu ir tinkamu tikslu šio asmens duomenų atskleidimui. Įvertinus šias aplinkybes laikytina, jog paskelbdamas Įrašuose Pareiškėjos asmens duomenis viešosios informacijos rengėjas (skleidėjas) pažeidė Pareiškėjos teises, taip pat pripažintinas pažeidusiu Reglamento (ES) 2016/679 6 straipsnio 1 dalies f punkto nuostatas, o kartu ir Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies a punkte nustatytus su asmens duomenų tvarkymu susijusius principus, reikalaujančius, kad asmens duomenys duomenų subjekto atžvilgiu turi būti tvarkomi teisėtu, sąžiningu ir skaidriu būdu.

Remdamasis išdėstytais motyvais ir vadovaudamasis VIĮ 50 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir ADTAĮ 7 straipsnio 2 dalimi, 31 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 3 dalimi, Reglamento (ES) 2016/679 58 straipsnio 2 dalies b punktu, žurnalistų etikos inspektorius

nusprendė:

1. Pripažinti *V. R.* skundą dėl socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „(duomenys neskelbtini)“ (www.facebook.com, 2024-06-21, 2024-06-29, 2024-06-30) paskelbtos informacijos pagrįstu.

2. Pareikšti papeikimą asmens duomenų valdytojui (tvarkytojui) *Č. M.* dėl Reglamento (ES) 2016/679 5 straipsnio 1 dalies a punkto ir 6 straipsnio 1 dalies f punkto pažeidimo paskelbiant *V. R.* asmens duomenis socialinio tinklo „Facebook“ paskyroje „(duomenys neskelbtini)“ (www.facebook.com, 2024-06-21, 2024-06-29, 2024-06-30).

3. Nurodyti *Č. M.* pašalinti pažeidimą – iš socialinio tinklo „Facebook“ paskyros „(duomenys neskelbtini)“ pašalinti *V. R.* asmens duomenis.

4. Išsiųsti sprendimą *V. R.* ir *Č. M.*

Žurnalistų etikos inspektorius sprendimai gali būti skundžiami Regionų administraciniam teismui per 30 dienų nuo jų gavimo (paskelbimo) dienos.

Žurnalistų etikos inspektore

Gražina Ramanauskaitė